

1. مَدُ الْصِّلَةِ الصُّغْرَى Maddusw-Swillatis-Sughraa:

Swillah ni kuunganisha herufi ya ፩ (haa) ya kiwakilishi¹ na herufi ya madd yenyé kunasibiyana na *i'raab* yake (dhwammah au kasrah) kitakapokuwa hicho kiwakilishi cha ፩ ni chenyé *i'raab* na kipo baina ya herufi mbili zenyé *i'raab*. Swillah hii imegawanyika sehemu mbili mojawapo ni hii ya as-sughraa (ndogo) na ya pili yake ni ya al-kubraa (kubwa) itakayokuja maelezo yake katika Maddul-Far-'iy.

Mfano ya مَدُ الْصِّلَةِ الصُّغْرَى (Maddusw-swillatis-sughraa):

Tarjuma	Kutamkwa kwake	Mfano
Ambaye hutoa mali yake kwa ajili ya kujitakasa	مَالُهُ ...maala huw ...	الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ ² يَتَرَكَّى
... Basi insani pale Mola wake Anapomtia mtihanini, Akamkirimisha (yeye) na Akamneemesha (yeye)...	رَبُّهُو فَأَكْرَمَهُو وَنَعَمَهُو ...Rabbu huw fa-akrama huw wa na'-amah huw ...	فَإِمَّا الْإِنْسَنُ إِذَا مَا أَبْتَلَنَا رَبُّهُو فَأَكْرَمَهُو وَنَعَمَهُو ³
Hakika Yeye kwa waja Wake ni ...	إِنَّهُو كَانَ بِعِبَادِهِ Inna huw kaana bi'iabaadihiy...	إِنَّهُو كَانَ بِعِبَادِهِ خَيْرًا ⁴

Sharti zake:

¹ ፩ (Haa) ya kiwakilishi ni nomino ya mwanamume ya mtu wa tatu (al-ghaaib) katika umoja (ڦڻ) ambayo huwepo mwisho wa neno, yenyé kuleta maana 'yeye' au 'yake'.

² Al-Layl (92: 18)

³ Al-Fajr (89: 15)

⁴ Al-Israa (17: 30, 96)

- i) Kuweko na *i'raab* (sio sukuwn au herufi ya madd) kabla ya ﴿ (haa)
- ii) Kuweko na *i'raab* ifuatie katika neno la pili.
- iii) Haifuatwi na hamzah.

Zinapotimia sharti hizo, basi *i'raab* hizo hutamkwa kwa ﻭ (uw) au ﻵ (iy) na kuvutwa kwake ni harakah mbili.

Istithnaa (Maneno yenye kwenda nje ya hukmu hii):

Maneno mawili pekee katika Qur-aan ambayo huwa hayafuati hukmu hii, kwa sababu ndivyo ilivyopokelewa kutoka riwaayah ya Hafsw 'an 'Aaswim *twariyq-Shaatwibiyah*. Mojawapo ni kuvutwa kama inavyovutwa مَدُ الْصِّلَةِ (maddusw-swillatis-sughraa) japokuwa halina swiffah wala sharti za مَدُ الْصِّلَةِ الصُّغْرَى (maddusw-swillatis-sughraa). La pili yake bila ya kuvutwa mvuto wa مَدُ الْصِّلَةِ الصُّغْرَى (maddusw-swillatis-sughraa) huku likiwa na swiffah za sharti za مَدُ الْصِّلَةِ الصُّغْرَى (maddusw-swillatis-sughraa). Nayo ni yafuatayo:

Hukmu haitimizwi	Hukmu inatimizwa
<p>يَرْضَهُمْ ... yardhwahu lakum</p> <p>Bonyeza usikilize</p>	<p>وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ⁵</p> <p>فِيهِ ... fiyahiy muhaanah</p> <p>Bonyeza usikilize</p>
<p>Haivutwi ﴿ juu ya kuwa iko baina ya herufi mbili zenyen <i>i'raab</i>.</p>	<p>Huvutwa ﴿ juu ya kuwa herufi iliyoko kabla yake ni sukuwn.</p>

⁵ Az-Zumar (39 : 7)

⁶ Al-Furqaan (25: 69)

